

Talouden ennuste maaliskuun lopun tilanteesta

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 143
457/02.02.02/2022

Valmistelija Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Kuten maaliskuun toteutumaraportissa todettiin, vuosi 2022 on käynnistynyt epävarmoissa tunnelmissa. Koronatilanne jatkuu, vaikkakaan rajoitustoimia ei enää ole voimassa, Ukrainan sodan kaikkia vaikutuksia talouteen ei ole vielä nähty, inflaatio nostaa erilaisten hyödykkeiden sekä palvelujen hintoja, ja korkojen nousulle on painetta.

Tammi-maaliskuun toteumasta ja sen perusteella tehdystä ennusteesta ei vielä voi tehdä suuria johtopäätöksiä vuoden kulusta, mutta se antaa kuitenkin suuntaa. Liitteenä oleva ennuste on laadittu koko kaupungin tasolla ja se sisältää toimialajohtajien katsaukset kuluvan vuoden tilanteesta. Aurinkosäätien liikkeenluovutuksen aiheuttamia menoja ei ole vielä tässä ennusteessa huomioitu. Tästä johtuvat muutokset tuodaan erillisenä asiana käsittelyyn.

Liite B1, KH 16.5.2022

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat kehittyneet hyvin alkuvuodesta ja toimintatuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion 1,8 milj. euroa. Suurin syy tähän on sähkön korkea hinta. Vaikka tilanne sähköpörssissä on vuoden vaihteen huippulukemista rauhoittunut, ennustetaan myynnin jäävän positiiviseksi. Tukia ja avustuksia ennustetaan saatavan jonkin verran enemmän kuin on budjetoitu. Sivistystoimen toimintaan sidotut avustustulot ovat ylitymässä ja valtio korvaa avustuksin Ukrainasta tulleiden pakolaisten kustannuksia. Koronasta johtuvia kustannusten korvauksia saataneen samalla mekanismilla kuin viime vuonna eli avustuksina hakemuksesta jälkikäteen. Koska mm. testauksen määrä on vähentynyt paljon, saadaan korvauksiakin vähemmän. Koronakustannuksia vastaan haettavia korvauksia ei ole vielä huomioitu toimintatuloissa.

Toimintakulut

Toimintakulujen ennustetaan ylittävän talousarvion 2,9 milj. euroa.

Ennustetta tehtäessä kunta-alan työmarkkinatilanne on ratkaisematta ja kuluvalle vuodelle osuvia palkankorotuksia ei ole tiedossa. Talousarvioon varattiin 2,0%:n palkankorotusvara, ja se riittänee, koska palkankorotukset toteutuvat joka tapauksessa loppuvuodesta. Sivistyspalvelujen henkilöstökustannusten nousu katetaan hankerahoituksella. Sen sijaan sosiaali- ja terveystalouden mm. sijaiskustannuksissa on kuluvanakin vuonna ylitysuuhkaa.

Sekä palvelujen että tarvikkeissa ostoissa näkyy hintojen nousu. Palvelujen ostot tosin toteutuvat normaalistikin etupainotteisesti, kun alkuvuonna maksetaan esim. tietojärjestelmien käyttömaksuja koko vuoden osalta. Erikoissairaanhoidon käyttö on alkuvuonna ollut

talousarviota vilkkaampaa, ja mikäli alkuvuoden tahti jatkuu loppuvuoden, lisäkustannusta olisi tulossa noin 1,0 milj. euroa.

Aineissa ja tarvikkeissa näkyy jo erilaisten tuotteiden (mm. elintarvikkeet ja polttoaineet) hintojen nousu.

Verotulot ja valtionosuudet

Viimeisin verotuloennuste saatiin huhtikuun alussa. Sen mukaan etenkin yhteisöveron kehitys on aiempia ennusteita parempaa, vaikka kuntien saama jako-osuuden 10 %-yksikön korotus päättyi vuoteen 2021. Yhteisöveron tilitykset alkuvuonna ovat tukeneet tätä näkemystä. Lopputulema tulee ennusteen mukaan olemaan se, että yhteisöveron tuotto jää noin 10% viime vuoden tuoton alapuolelle, vaikka maaliskuun loppuun mennessä tilitykset ovat olleet edelliseen vuoteen verrattuna suurempia. Kunnallisvero ylittää talousarvion 0,6 milj. euroa. Kiinteistövero toteutuu lähes talousarvion mukaisena.

Yhteensä verotuloja saataisiin ennusteen mukaan 3,0 milj. euroa yli talousarvion. Seuraava veroennuste saadaan elokuussa.

Valtionosuudet ovat toteutuneet myös hieman yläkanttiin, ja niitä ennakoidaan saatavan hieman enemmän kuin talousarviossa. Valtionosuuksissa korvataan kunnille verotuksessa kasvaneiden vähennysten osuutta.

Rahoitus

Rahoitus toteutunee pääosin talousarvion mukaisesti. Korkotason nousulle on painetta.

Vuosikate

Vuosikate on ennusteessa 11,9 milj. euroa, ja sillä katettaisiin poistot kokonaan.

Poistot

Poistot ylittynevät hieman talousarvioon verrattuna. Alkuvuoden toteutumisen jatkuminen samalla tahdilla johtaisi 0,2 milj. euron alitukseen, mutta koska vuoden aikana hankkeita valmistuu, ennustetaan poistojen ylittyvän 0,1 milj. euroa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos maaliskuun lopun tilanteessa on 4,3 milj. euroa ja ennusteessa 1,9 milj. euroa positiivinen.

Investoinnit

Investointimenojen toteutuminen painottuu loppuvuoteen, ja niiden toteutuma on maaliskuun lopussa 16,8%. Rakentamiskustannusten nousun mahdollinen vaikutus investointeihin selviää vuoden kuluessa.

Investointimenojen pienuudella ja hyvällä tulokehityksellä on ollut vaikutusta lainamäärään, joka maaliskuun lopulla on vain 4,0 milj. euroa. Tilanne tulee tästä kuitenkin muuttumaan loppuvuoden aikana lähelle talousarviossa arvioitua suuruusluokkaa.

Maaliskuun lopun ennusteesta ei vielä voi tehdä suuria johtopäätöksiä loppuvuodesta, sillä muutoksia voi tulla vuoden varrella paljonkin. Seuraava ennuste laaditaan kesäkuun lopun tilanteesta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen ja lähettää sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.
Kokouskäsittely	Merkittiin, että henkilökunnan edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.